

NÉMETH GÁBOR

A Rafahi Átkelőhelyen Működő Határellenőrzést Segítő Európai Unió Misszió, Palesztina (EU Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point – EUBAM Rafah). A misszióba telepített határrendészeti szakértői csoport, 2022

A 2020. március elején felkészített hatfős csoportot végül nem telepítették, mivel 2020. március 6-án a Palesztin Hatóság lezárta a külföldiek előtt az általuk ellenőrzött területeket, majd pár nappal később Izrael Állam is lezárta határait a COVID-19 pandémiára tekintettel¹.

A csoport tényleges telepítésére csak 2022 októberében került sor. Az EU Civil Missziók Igazgatósága (The Civilian Planning and Conduct Capability – CPCC)² alapvetően a Visegrádi 4-eket³ kereste meg, hogy telepítsék a csoport felkészített tagjait, vagy jelöljenek azok helyére más alkalmas jelöltet. Sajnos közben a korábban felkészített szakemberek közül többben más missziókba kerültek. Így az idő rövidege és megfelelő tudással rendelkező jelentkezők hiánya miatt nem sikerült mind a hat meghirdetett szakmai pozíciót betölteni. Szlovákia és Csehország sem tudott rövid határidővel alkalmas jelöltet vezényelni, így végül a szakértői csoport összesen négy fővel települt a műveleti területre, és kezdte meg a feladat ellátását.

Ez azonban nem veszélyeztette a feladat eredményes végrehajtását, mert a kiválasztott szakemberek professzionalizmusa, tudása, mentalitása, több-letfeladat-vállalása pótolta a hiányzó személyi állományt.

---

¹ Forrás: <https://il.usembassy.gov/travel-advisory-march-13-2020/>

Letöltés ideje: 2024.01.16.

² Forrás: https://www.eeas.europa.eu/eeas/civilian-planning-and-conduct-capability-cpcc_en

Letöltés ideje: 2024.01.16.

³ Forrás: <https://www.visegradgroup.eu/hu>

Letöltés ideje: 2024.01.16.

A telepített szakértői csoport összetétele

- határrendészeti műveleti irányítás szakértője/csoportvezető (HU)⁴,
- jelentések elkészítésének felelőse/csoportvezető-helyettes (PL)⁵,
- kockázatelemzési szakértő (HU), aki ellátta a csoport biztonsági tiszti feladatait is,
- vámszakértő (PL), aki a csoport által használt járművek karbantartásáért, üzemeltetéséért is felelős volt.

A szakértői csoport feladatait az EU Külügyi Szolgálata⁶ a következők szerint határozta meg:

- a Palesztin Határok és Határátkelők Központi Hatósága (General Administration for Borders and Crossings – GABC)⁷ alárendeltségében működő különböző szervezeteken belüli és azok közötti együttműködés erősítése, a feladataik összehangolása;
- az EU-s támogatással épített határrendészeti műveletirányító központ feladatrendszerének meghatározása, ahhoz kapcsolódó szabályozók kidolgozása;
- a határrendészeti műveletirányító központ leendő állományának képzése, felkészítése a feladataik ellátására;

---

⁴ Magyarország

⁵ Lengyelország

⁶ Forrás: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-external-action-service-eeas_hu
Letöltés ideje: 2024.01.20.

⁷ A GABC egy központi, kormányzati ernyőszervezet, amely irányítja és koordinálja az integrált határigazgatásban tevékenykedő szervezetek (többek között Határrendőrség, Vámőrség, Vámrendőrség, az átkelőhelyek fizikai biztonságáért felelős szervezetek) munkáját. A GABC vezetője közvetlenül az elnök alárendeltségében látja el feladatait, közvetlenül neki jelent.

Németh Gábor: A Rafahi Átkelőhelyen Működő Határellenőrzést Segítő Európai Uniósi Misszió, Palesztina (EU Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point – EUBAM Rafah). A misszióba telepített határrendészeti szakértői csoport, 2022

- a jelenlegi GABC szervezeti struktúra működésében meglévő hiányosságok feltárása és javaslatok kidolgozása azok megszüntetésére.

A szakértői csoport az EUBAM Rafah Misszió és a GABC vezetőivel egyeztetve, azok jóváhagyásával a fenti feladatokat két hónap alatt, 2022. október 15. és 2022. december 14. között hajtotta végre.

A szakértői csoport missziós területre történt telepítése után egy hetet a helyzet felmérésével, információszerzéssel töltött. Találkozott a GABC felső- és középvezetőivel, és megismerkedett a GABC, valamint az Al-Karama határterminál felépítésével és feladataival. A határ- és vámellenőrzésben érintett, valamint az átkelőhely fizikai biztonságáért felelős helyi rendvédelmi szervek vezetői a műveletirányító központ működtetésének két fő irányát határozták meg. Kérték, hogy saját tevékenységünk tervezésénél, szervezésénél, az állomány felkészítésénél ezt vegyük figyelembe.

- Az egyik fő funkció: a központ állományának felelőssége, az átkelőhelyen szolgálatot teljesítő, végrehajtói feladatokat (többek között határforgalom, vámellenőrzés, személy- és objektumvédelem) ellátó személyzet munkájának támogatása, ellenőrzése, hivatali munkaidőn túl a vezetési-irányítási feladatok ellátása.
- A másik kiemelt területként a központ információgyűjtő és -továbbító szerepét emelték ki. A döntéshozó és a beosztott vezetők, a GABC egyes szervezeti elemei munkájának támogatása, a gyors és megbízható, valós idejű információk részükre történő továbbításával.

A fentiekén túl kiemelték, hogy a műveletirányító központ állományának felkészítése során, ne csak magukat a központ működésével, működtetésével kapcsolatos ismereteket adjuk át. Készítsük fel a központ leendő állományát arra is, hogyan tudják hatékonyan támogatni a végrehajtó állomány munkáját a határforgalom szempontjából csúcsidőszaknak számító

nyári időszakban, valamint a mekkai zarándoklat, a hadzs idején⁸. Továbbá, hogyan lehet kezelni az átkelőhelyen előforduló különböző válsághelyzeteket (például: terrorfenyegetés, tömeges méretű migráció, tüzeset).

A tervezés, a szervezés és a feladatok végrehajtása során folyamatosan figyelembe vettük a helyi partnerek javaslatait, észrevételeit, azokat beépítettük a képzési tematikába. Fontosnak tartottuk, hogy minél jobban megismerjük a helyi sajátosságokat, és azokhoz igazodva alakítsuk ki a saját képzési, tanácsadói tevékenységünket.

A tevékenység második, harmadik hetében kidolgoztuk a műveletirányító központ és az Al-Karama határterminál eredményes, nemzetközi normáknak megfelelő működéséhez szükséges szervezeti működési szabályzatokat, az egyes beosztásokhoz kapcsolódó munkaköri leírásokat. Az eredményes és hatékony határellenőrzés mellett további prioritás volt az utazók és az átkelőhely állománya személyi biztonságának növelése.

A szakértői csoport telepítésének időszaka és a teljes 2022. év volt az utóbbi évek egyik legvéresebb esztendeje az izraeli–palesztin konfliktusban. A különböző palesztin fegyveres csoportok és magányos elkövetők összesen 31 főt öltek meg Izraelben és Cisz-Jordániában. Az izraeli válaszcsepásokban 165 palesztin vesztette életét 2022. január 1. és 2022. december 13. között⁹.

---

⁸ „A mekkai zarándoklat tulajdonképpen a Kábához és a hozzá közel eső helységekhez történő ellátogatásból álló hosszú imádság. A mekkai zarándoklat az iszlám ötödik pillére, amelyet minden felelős korban (pubertás utáni kor) lévő muszlim férfinak és nőnek csupán egyszer kötelező megtennie életében, de csak akkor, ha mentálisan, anyagilag (tehetős) és fizikailag (elég jó egészségnek örvendő) képes rá.”

Forrás: <https://iszlam.com/irodalom/a-mekкаи-zarandoklat/item/2150-bevezeto-zarandoklat-1-resz>

Letöltés ideje: 2024.01.17.

⁹ Forrás: <https://www.timesofisrael.com/2022-shaping-up-to-be-deadliest-for-israelis-and-palestinians-in-years/>

Letöltés ideje: 2024.01.19.

Németh Gábor: A Rafahi Átkelőhelyen Működő Határellenőrzést Segítő Európai Unió Misszió, Palesztina (EU Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point – EUBAM Rafah). A misszióba telepített határrendészeti szakértői csoport, 2022

Cisz-Jordániában a Hamasz mellett új fegyveres terrorista csoportok, mint például a Lions Den (Oroszlánok Barlangja)¹⁰ jelentek meg. A Lions Den egy viszonylag új terrorszervezet Cisz-Jordániában. Becslések szerint néhány tucat tagja lehet, akik főleg korábbi fegyveres bűnelkövetői csoportokból kerültek ki. Magukat a többi fegyveres palesztin csoport fölé helyezik, és nemcsak az Izraeli Biztonsági Erőket, de a Palesztin Hatóságot is célpontnak tekintik. A korábbi palesztinok által elkövetett kések és gépjárművel végrehajtott terrorcselekményekkel ellentétben lőfegyvereket és improvizált robbanóeszközöket használnak. Biztonsági elemzések szerint a fegyvereket Jordániából csempészik be a palesztin területekre. Céljuknak Izrael Állam megsemmisítését és az általuk korruptnak tartott Palesztin Hatóság hatalmának megdöntését tekintik.

A feszült biztonsági helyzet miatt a szakértői csoport tagjai nem hagyhatták el a részükre kijelölt szálláshelyet 23.00 és 06.00 között.

A vezényletünk negyedik, ötödik hetében hajtottuk végre a műveleteket irányító központ leendő állományának felkészítését. A kéthetes képzés során az elméleti előadásokat gyakorlati foglalkozásokkal kombináltuk, ezzel megtörve a monotonitást, a hallgatók figyelmének folyamatos fenntartása érdekében.

A képzés fő célja a Határrendészeti Műveletirányító Központ leendő állományának felkészítése a központ nemzetközi normák szerinti eredményes működtetésére. A kéthetes felkészítés során a helyi kollégák elméleti és gyakorlati ismereteket szereztek az integrált határigazgatás működéséről, az abban részt vevő szervezetek közötti együttműködés menetéről, az információgyűjtés, -elemzés, -értékelés végrehajtásáról, a határellenőrzéssel, határbiztonsággal kapcsolatos kockázatelemzés elveiről, a kockázatelemzés gyakorlati végrehajtásáról, az első- és másodkvonalas határellen-

---

¹⁰ Forrás: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/lions-den/
Letöltés ideje: 2024.01.19.

őrzés menetéről, az ellenőrzés során alkalmazott technikai eszközök alkalmazásáról, a határellenőrzés során előforduló lehetséges vészhelyzetek kezeléséről.

A képzés utolsó három napján egy törzsvezetési gyakorlatot szerveztünk, ahol a résztvevők a gyakorlatban hasznosíthatták azokat az elméleti ismereteket, amelyeket korábban a tanteremben sajátítottak el.

10. számú kép

A GABC állománya és a nemzetközi tanácsadók¹¹

Tevékenységének utolsó szakaszában a GABC kiválasztott és felkészített állománya megkezdte a műveleti központ működtetését. Szakértői csoportunk tagjai „mögöttük álltak”, figyelemmel kísértük napi tevékenységüket, és szükség esetén tanácsokat adtunk, segítettük a feladatellátásukat, de döntéseiket már önállóan hozták meg.

A tevékenység ezen fázisa igazi meglepetés számunkra, mert a helyi kollégáink az első pillanattól kezdve professzionális módon működtették a központot. A váltásparancsnok szakszerűen tervezte, szervezte, irányította a beosztott állomány tevékenységét. Az operátorok kiválóan alkalmazták a

---

¹¹ Forrás: Németh Gábor

Németh Gábor: A Rafahi Átkelőhelyen Működő Határellenőrzést Segítő Európai Unió Misszió, Palesztina (EU Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point – EUBAM Rafah). A misszióba telepített határrendészeti szakértői csoport, 2022

különböző technikai eszközöket, biztosították a gyors, pontos információ-áramlást a műveleti központ és a GABC különböző egységei és szolgálatai között.

11. számú kép

A műveleti központ állománya, háttérben a nemzetközi szakértők¹²

A két hónapos vezénylés alatt a szakértői csoport tagjainak lehetősége volt felmérni az Al Karama terminál működését, a határforgalom, a vámellenőrzés végrehajtásának technológiáját, az alkalmazott technikai eszközök hatékonyságát. Az általunk tapasztaltak alapján javaslatokat tettünk a határforgalom, a vámellenőrzés hatékonyságának és eredményességének, az átkelőhely területén tartózkodó személyek biztonságának növelése érdekében.

A szakértői csoport tevékenységét mind a misszió vezetése, a brüsszeli döntéshozók és a helyi rendvédelmi szervek vezetői is nagyra értékelték. A misszió és a helyi partnerek, vezetői is szeretnék, ha hazánk továbbra is

---

¹² Forrás: Németh Gábor

támogatná az EUBAM Rafah Misszió tevékenységét. Ezt a fajta támogatást hosszú távra vezényelt szakértők telepítése mellett leghatékonyabban a hasonló szakértői csoportokban való részvétellel vagy rövid távú szakértők (1-2 hetes határrendészeti képzések tartása) vezénylésével lehet végrehajtani. A vezényelt szakértők csak kis időt töltenek a műveleti területen, így az eredeti szolgálati helyükön nem esik ki hosszú időre a szaktudásuk, viszont tevékenységükkel hatékonyan tudják támogatni a Közel-Keletről kiinduló illegális migráció és egyéb államhatárral kapcsolatos jogsértő cselekmények elleni eredményes fellépést.

A Visegrádi 4-ek együttműködése keretében ez volt az első alkalom, amikor a tagországok közösen vezényeltek rendészeti szakembereket a Közös biztonság- és védelempolitika (Common Security and Defence Policy-CSDP) terén történő szerepvállalásra. A négy tagország ez irányú együttműködése minden szempontból hasznos. A megfelelő tudással, tapasztalattal rendelkező szakemberek kiválasztásánál nagyobb „merítési” lehetőséget biztosít arra, hogy a legjobb szakértőket válasszák ki, és őket vezényeljék. Valamint egy-egy tagországot kevésbé terhel 1–2 szakértő vezénylése, mint ha egy teljes szakértői csoportot (4–6 fő) kellene vezényelni.

Továbbá az akció erősíti a Visegrádi 4-ek közötti műveleti együttműködést. A közel-keleti térségből kiinduló biztonsági kihívások (többek között migráció, terrorizmus) komoly kockázati tényezőt jelentenek az EU-tagországokra, köztük a Visegrádi 4-ekre. Ezekre a biztonsági kihívásokra a kiinduló térségekben, közösen, nemzetközi együttműködés keretében tudunk hatékonyan reagálni, a helyi rendvédelmi szervek képességfejlesztésén keresztül.

Büszke vagyok arra, hogy én vezethettem a maga nemében első közös – Visegrádi 4 együttműködés keretében összeállított – szakértői csoportot. Köszönöm Monika (PL), Bence (HU), Wojciech (PL) professzionális munkáját, elkötelezettségét, amellyel hozzájárultak ahhoz, hogy sikeresen végrehajtottuk a ránk bízott feladatot.

Németh Gábor: A Rafahi Átkelőhelyen Működő Határellenőrzést Segítő Európai Uniós Misszió, Palesztina (EU Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point – EUBAM Rafah). A misszióba telepített határrendészeti szakértői csoport, 2022

12. számú kép

A szakértői csoport tagjai, a GABC és az EUBAM Rafah Misszió vezetője,
a lengyel és magyar külképviseletek vezetői¹³

---

¹³ Forrás: EUBAM Rafah Misszió